

INTERVENCIÓ DE LA PORTAVEU D'ECONOMIA DEL GRUP SOCIALISTES-CIUTADANS PEL CANVI, ROCÍO MARTÍNEZ-SAMPERE RODRIGO, EN EL DEBAT DE TOTALITAT DELS PRESSUPOSTOS DE LA GENERALITAT PER AL 2010. Parlament de Catalunya, 18 de novembre de 2009

Moltes gràcies, president. Conseller, senyores diputades i senyors diputats, jo crec que durant aquest matí el conseller Castells ha fet una defensa detallada, impecable, del Projecte de pressupostos per al 2010, de per què aquests 39.699 milions d'euros que contemples es gasten com necessita Catalunya i com necessiten els seus ciutadans. I, per tant, des del Grup Socialistes-Ciutadans pel canvi, que també és el seu grup, compartim fil per randa el que ha estat argumentat i, per aquest motiu, jo em permeto utilitzar aquest torn que ens correspon emfatitzant una altra òptica, defensant el projecte que avui ens ocupa des d'una altra punt de vista que em sembla també molt rellevant.

Els pressupostos són una de les principals eines de política econòmica d'un govern. I avui, que n'estem debatent els darrers de la legislatura, crec que agafa sentit analitzar la política econòmica que el Govern d'esquerres ha posat en marxa en aquests anys i els seus eixos d'acció fonamentals, per després veure si enmig d'una crisi com la que estem vivint..., veure si la política econòmica d'ara, la que desgranen aquests pressupostos, és una política coherent, si és una política que pren la seva força a insistir en el que ja s'estava fent i, per tant, poden fer-ho millor, o són, en canvi, una rectificació.

La crisi ens ha agafat amb els deures sense fer, sense plantejar? I aquest tema, senyores i senyors diputats, no és intranscendent, perquè els costos de la rectificació, tant en termes socials com en termes de

recuperació econòmica són molt i molt grans.

La història econòmica de Catalunya en democràcia és una història d'èxits, per coses que van fer els governs de Convergència i Unió, segur –també per coses que van fer els governs del PSOE–, però sobretot pels beneficis extraordinaris que va suposar la nostra entrada a Europa, i que ha suposat un increment del nostre PIB *per capita* del 84 per cent respecte a la mitjana de la Unió Europea - Quinze el 1986, el 110 per cent l'any passat.

Però Catalunya en aquests darrers deu anys ha canviat i ha canviat molt. És una societat més complexa. Té més colors, té més accents, té individus més benestants però també més satisfets, té individus més lliures i, per tant, més exigents. I governar-la millor implicava governar-la diferent en tots els àmbits. I en l'econòmic això volia dir que després de les crisis dels anys noranta s'havia d'engegar un programa de reformes serioses, de reformes estructurals, algunes de les quals encara estan pendents, jo els ho admito: la reforma, per exemple, del mercat de treball, que crec que la farem quan ens posem tots d'acord cap a on volem anar. I no com fan vostès: insisteixen dia rere dia, ahir també, a abaratir el cost de l'acomiadament, que és una proposta que jo no sé si és més de dretes o del paleolític –segurament les dues conjuntes–, però que sincerament no soluciona res.

I, per tant, aquest programa de reformes serioses, de reformes estructurals, jo crec que el que requeria era, primer, encertar en la diagnosi i, en segon lloc, encertar en l'actitud. Quina actitud? Que el Govern fos canalitzador, acompanyant de les virtuts de la nostra economia per extreure-li les màximes potencialitats, i que fos

transformador, impulsor i promotor del canvi allà on hi havia mancances, per convertir els passius en actius o, en tot cas –en tot cas–, minimitzar-los.

I quina era aquesta diagnosi? Els punts forts. Veiem que Catalunya és forta en el dinamisme i l'obertura de les seves empreses, en la creativitat i l'esperit emprenedor, en la seva base industrial diversificada. És forta en turisme, en la seva capacitat d'atracció d'inversions, de persones i de talent. És forta en la seva qualitat de vida, és forta en la seva tradició de col·laboració publico-privada. I és forta en la seva tradició de consens, de diàleg social.

Però, per altra banda, Catalunya patia uns greus colls d'ampolla. En primer lloc, pel dèficit permanent en infraestructures, que asfixiaven l'economia. També pel dèficit en capital humà, amb altes taxes de fracàs escolar. I, amb un sector immobiliari desmesurat, basava massa part del seu creixement en sectors de poc valor afegit. També perquè no hi ha cap economia que funcioni sense bones regles del joc, Catalunya patia l'esgotament de l'encaix amb Espanya, que es va pactar a la transició i que es va reflectir en l'Estatut del 79.

Aquesta diagnosi i l'actitud que els hem descrit han configurat els eixos sobre els quals s'ha basat la nostra política econòmica, i que es poden resumir en set apostes molt clares i que totes elles es basen en aprofitar la predisposició al consens de la que jo els estava parlant i estan fetes amb els agents implicats, perquè sabem que sense la complicitat de la societat que governes no es va enlloc.

La primera aposta és una aposta central per la competitivitat, amb

l'acord estratègic com a columna vertebral del nostre projecte econòmic. Són cent dos mesures, 11.442 milions d'euros gastats, 6.700 pressupostats enguany i això es diu molt ràpid, però és una aposta potentíssima i no l'hem fet ara que hi ha crisi, la vam fer des del primer dia que vam governar, va ser el primer que vam fer quan vam fer alternativa de Govern l'any 2003.

Segona, aposta per l'educació i això és el Pacte nacional per l'educació i la Llei d'educació de Catalunya, segurament el més important, perquè entenc que una educació de qualitat i per a tothom és imprescindible.

Tercera, aposta per la innovació i pel talent, amb el Pacte nacional per la recerca que multiplica els recursos que s'hi destinen per poder ser un referent internacional en atracció, retenció i creació de talent.

Quarta, aposta per les infraestructures, Pacte nacional per les infraestructures que ens permet estar sortint del túnel d'infraestructures, del dèficit d'infraestructures que patíem.

En cinquè lloc, aposta per la convivència, això és el pacte nacional per a la immigració, que articula els serveis d'acollida que possibiliten que visquem en una societat plural i no en una pluralitat de societats. Sense cohesió no hi ha competitivitat i aquest és el nostre model.

En sisè lloc, aposta per la qualitat de vida i això vol dir manteniment i millora de la qualitat dels serveis públics.

I en setè lloc, aposta per una altra relació amb Espanya. Això és el nou Estatut, amb la disposició addicional tercera i un nou sistema de

finançament, perquè un país on el seu Estat no el tracta amb relació al seu esforç ni tampoc com es mereix, diguem-ho clar, no pot ser tampoc un país competitiu. Tot això, com és obvi, combinat amb una gestió eficient i responsable de recursos públics, perquè són els de tots.

Hem vist en aquest període millores substancials del pressupost com a eina de gestió per l'àmbit institucional que abasten, perquè són més transparents, perquè són més avaluable, però també una bona gestió de les finances públiques, això vol dir sanejament i dèficit proper a zero en temps d'expansió i vol dir dèficits raonables i sostenibles en temps de crisi, i també vol dir austeritat, això sempre, en la despesa que no és ni directament productiva ni és essencial, això són en aquests pressupostos les mil places no cobertes que vostès no han tingut a bé posar en valor. I per tant, és una política que a part de gestionar bé, que és requisit imprescindible, s'obsessionava per transformar Catalunya en una economia més competitiva a través d'invertir en innovació, en formació, en infraestructures i en cohesió.

Enmig d'aquesta política econòmica va venir una crisi sense precedents, no aquí, a Catalunya, sinó a tot el món, una crisi que va posar en *jaque mate* el sector financer amb la consegüent restricció del crèdit i que va accelerar el trencament de la bombolla immobiliària i l'esgotament de la fase expansiva del nostre cicle de creixement, un cicle per cert que és molt més dilatat que els països euros del nostre entorn i això jo a vostès no els sentia mencionar quan ells no creixien i nosaltres sí, però simplement ho apunto.

Què ha significat la crisi? En primer lloc, un canvi d'orientació econòmic general que acaba amb el paradigma neoliberal vigent des del 1979. Ara

tornem tots, tots els governs, del color que siguin, al keynesianisme que vol dir insuflar aire a l'economia quan comença a desinflar-se i minimitzar les possibilitats que tornem a viure el que estem vivint. I per tant, si parlem de rectificació en orientació econòmica en general, en filosofia econòmica jo crec que els que han de rectificar són vostès molt més que no nosaltres.

En segon lloc, què vol dir la crisi? Vol dir obligació aquí, a casa nostra, de fer front a les conseqüències d'aquesta crisi i a totes les dificultats afegides que s'han posat damunt la taula, que són moltes. I la pregunta, per tant, és si som capaços de fer-ho, són aquests pressupostos capaços de fer-ho? Jo crec que la resposta és que sí. I sí en bona mesura perquè tenim al darrera la força, l'acumulació d'haver treballat en la direcció correcta, com jo els he intentat explicar en l'inici de la meva intervenció. Si no haguéssim encertat en la direcció, si no haguéssim anat en la direcció correcta, l'ajust avui seria molt més costós encara. Si tinguéssim un país com el que vostès ens van deixar, amb infraestructures insuficients, sense pols internacionals de talents, sense barris segurs, sense escoles dignes, on no estava ni garantit el subministrament d'aigua, jo crec que avui no es que ens trobéssim en dificultats, és que estaríem directament desesperats, desesperats.

I per tant, aquesta és la força dels pressupostos que avui presentem. No impedeixen fer front a l'urgent ens obligui a deixar de fer el que creiem que és important. No ens obliguen a triar entre present i futur, sinó que amb esforç i amb totes les restriccions imposades pel context, que són moltes, poden fer el que hem de fer que és no deixar ningú enrere per la crisi, però també poden fer el que volem fer i és transformar l'economia catalana en una de més competitiva i això, insisteixo, és gràcies a que fa

temps que treballem en la bona direcció per una Catalunya més competitiva, però també més cohesionada, perquè aquesta és l'essència del nostre model econòmic.

Davant d'això, quines són les propostes de l'oposició? Què és el que vostès proposen? Opció 1, que és la vella recepta coneguda d'abaixar els impostos. Fa fred, fa calor, vostès abaixen els impostos, quan creixem i quan no creixem vostès volen abaixar els impostos, quan tenim dèficit i quan no vostès també volen abaixar els impostos. Ho hem discutit llargament aquest matí, no hi afegiré gaire més. Opció 2, la seva proposta número 2, també una vella coneguda. Què volen vostès, gastar menys en tot i destinar més recursos a tot. Això, em perdonen, és pura demagògia, és el mateix estil de demagògia que fa, per exemple, la presidenta Aguirre quan no para d'auto dir-se que és una gran liberal i després aplica un intervencionisme sense complexos per situar el seu col·laborador en front de Caja Madrid, és exactament el mateix estil de demagògia que vostès avui practiquen.

I opció 3, que també la utilitzen molt, que consisteix en aquesta mena de fer oposició tipus os formiguer, que rastregen, rastregen les dificultats d'un pressupost sense articular cap alternativa. Quan la inflació era un problema, només parlaven de la inflació. Avui ni la mencionem. L'acord estratègic, no el mencionaven mai. Avui es queixen que no augmenten els seus recursos. Quan la inversió era altíssima, parlaven que no la executàvem, avui diuen que el gran drama és que cau lleugerament. Jo, sincerament, sincerament, crec que això no ens porta enlloc i el que passa és que vostès no tenen un quadre coherent de país al cap i per això són incapaços de plantejar una alternativa articulada.

I jo només vull fer un apunt molt breu sobre finançament perquè no me'n puc estar. Jo ja no interpel·lo el seu grup, que a més no està present, senyor Teixidó, ni al cúmul de despropòsits que ha fet en aquesta matèria, ni al cúmul de xifres, avui n'ha donat una altra vostè encara, no?, no sé quantes en porten, conseller, catorze, quinze xifres han donat ja? Però sí l'interpel·lo a vostè directament. Vostè ha estat conseller de la Generalitat i per tant sap el difícil que és negociar amb l'Administració central temes tan importants com el del finançament. Però també jo crec que vostè sap que hem aconseguit un acord i que l'acord és bo perquè teníem unes garanties que mai en la nostra història havíem tingut i aquestes garanties es diuen 1, Estatut d'autonomia, i 2, senyor Antoni Castells i Oliveres, i això vostè ho sap perfectament i per tant seria de justícia, apel·lo al seu sentit de justícia, que vostè això avui ho reconegui.

Mirin, jo, sincerament, en lloc d'entendre que fer una bona oposició milloraria el Govern, vostès s'entesten en una vocació sectària que sempre ens fa acabar on no hauríem d'estar, i és que utilitzen la crisi sistemàticament com un instrument d'oposició, en lloc de com una preocupació compartida entre tots els que representem el poble de Catalunya. Els pressupostos que avui presentem són uns pressupostos difícils perquè contenen una caiguda d'ingressos sense precedents en la nostra història, però fan els esforços per continuar treballant en la direcció correcta i per tant aposten per la recuperació d'un creixement més equilibrat, però mantenen a la vegada el nostre bé més preuat, que és la convivència, la cohesió social de la nostra societat, mantenen la inversió a cotes històriques, aposten per la transformació estratègica de la nostra economia, milloren la nostra qualitat de vida a través dels serveis públics on invertim més i més i més perquè són essencials, són

territorialment equilibrats, faltaria més, nosaltres governem per a tots els catalans i totes les catalanes visquin a Barcelona o no, i a més a més ajuden els que més ho necessiten, o no troben rellevant que el pressupost de Treball augmenti en un 40 per cent? Són, per tant, uns pressupostos raonables i responsables, coratjosos i realistes, equilibrats entre el que volem i el que necessitem.

Jo acabo, president, citant un altre president, el president Kennedy, que deia que el futur no és un regal, és una conquesta. I jo crec que tindria sentit que en moments d'incertesa, com els que estem vivint, ajuntéssim esforços per conquerir aquest futur. Vostès, avui, tan el senyor Millo com vostè, senyor Teixidó, com el senyor Rivera, deien que tenia més sentit que mai presentar una esmena a la totalitat en aquests pressupostos. Jo sóc de l'opinió contrària, radicalment contrària. Avui més que mai, avui més que mai, té sentit alçar una mica la mirada i anar plegats on hem d'anar i no només perquè els ciutadans ho necessiten, sinó perquè ens ho estan demanant, i crec que som, tots els que representem el poble de Catalunya, tots els que hem d'estar a l'alçada d'aquesta demanda.

Gràcies, president, senyores i senyors diputats.

(Aplaudiments.)